

Praktikovat když jsme nemocní?

ZENOVÝ MISTR WU BONG

Podle tradice spatřil mladý princ Siddhártha čtyři věci, které jím pohnuly natolik, že se vzdal svého pohodlného světského života: starého člověka, nemocného člověka, mrtvé tělo a jogína. Pohled na první tři ho přivedl k vědomí pomíjivosti věcí, čtvrtý mu pak byl podnětem k hledání Absolutna. Siddhártha byl sice ještě příliš mladý a zdravý na to, aby měl s nemocí a nemohoucností nějakou přímou vlastní zkušenost, jejich důležitost v lidském životě si však přesto uvědomil velmi pronikavě.

Většina z nás bohužel tak vnímavá není – potřebujeme nejprve nějakou vlastní, osobní zkušenost, a teprve potom se zastavíme a začneme hodnotit svůj život a směr. Mluvil jsem s lidmi po infarktu a v mnoha případech jsem slyšel, že až tato zkušenost je naučila umět si vážit v životě každého okamžiku. Někteří z nich byli za svůj infarkt dokonce vděční, protože jim ukázal, že jejich dosavadní žebříček hodnot byl převrácený.

Pro zenové studenty je nemoc jen další příležitostí, jak usilovat o jasnou mysl – od ostatních druhů praxe se nijak neliší. Ve skutečnosti je praxe, když jsme nemocní, nesmírně cenná, protože i u praktikujících často až hrozba ztráty vlastního těla či jeho schopnosti správně fungovat dokáže podstatným způsobem zpomalit jejich mysl a touhy. V Zápisích z Modrého útesu najdeme o „praktikování v nemoci“ zajímavý příběh:

Velký mistr Ma byl nemocný. Hospodář za ním přišel a ptá se: „Mistře, co vaše ctihodné zdraví, cítíte se líp?“

Velký mistr odpověděl: „Buddha s tváří Slunce, Buddha s tváří Měsíce.“

Dosáhnout významu věty „Buddha s tváří Slunce, Buddha s tváří Měsíce“ znamená dosáhnout významu „praktikování v nemoci“. Dosáhnout významu „praktikování v nemoci“ znamená dosáhnout svého pravého já, které není zdravé ani nemocné, nemá život ani smrt. Žádná nemoc, od běžného nachlazení po AIDS nebo angínu pectoris, už potom není náš nepřítel. Každá zkušenost je pro nás jen další příležitostí, příležitostí vyrůst – k větší moudrosti, lásce a soucitu.

– Přeložil Jiří Lněnička